

САВЕТИ АГРОНОМА

Представљамо вам његово величанство - пасуљ

Temerin, Novosadska 323
Tel.: 021/842-002
Mob. tel.: 063/370-467

Пасуљ представља једну од најцењенијих биљних врста у људској исхрани. Не без разлога. Иако неке зрнене махунарке (грашак, сочиво) садрже и већи проценат беланчевина, зрно пасуља представља најважнију беланчевинасту храну биљног порекла. Осим по садржају од 20-30% (домаће сорте до 27%) лако сварљивих беланчевина, значај потиче и од значајних аминокиселина које друге зрнене махунарке не поседују: тирозина, триптофана, лизина, аргинина, цистина, метионина. Осим беланчевина зрно пасуља садржи скроб (50-59%), целулозу (5,2-7,9%), минералне материје (3,9-5,2%), масти (0,8-1,5%). Калорична вредност 100 г зрелог зрна је 1303-1475J.

Осим у исхрани, пасуљ има и велики агротехнички значај, тиме што се на корену формирају квржице са азотфиксаторима које везују слободни азот из ваздуха, снабдевајући биљку азотом и обогаћујући земљиште у облику приступачном биљкама, зато је изванредан предуслов свим њивским биљкама а посебно озимим стрнинама. Из тих разлога се посебно препоручује у тзв. органској - еколошкој пољопривреди. Осим набројаног, рано стиже за жетву, земљиште се правремено може обрадити за сетву озимих или раних - пролећних усева.

Од биолошких особина треба знати да је коренов систем пасуља релативно плитак, не подноси пресађивање јер се слабо обнавља. На основу висине стабла дели се на ниске (висине 40 - 70 цм), полувисоке (70-150 цм) или високе (преко 150 цм). По форми су: усправно или повијашаво, са или без увијања. Повијашаве форме имају полегљиво стабло, које се увијањем прихвата за ослонац.

Ницањем износи котиледоне на површину земљишта. Биљке пасуља се од високих температура бране маљма и положајем листова. Смањење транспирације постиже бочно окренутим лишћем сунцу.

Цветови су карактеристични, избијају у пазуху листа у виду гроздастих цвасти са 5-6 пупољака, бели или обојени. Карактеристично је да изврстан број цветова и малих - тек формираних махуна опадне посебно у усло-

вима високих температура.

Ниске сорте почињу са цветањем 25-30 дана по ницању, тј 40-60 дана после сетве и цветају око 25 дана. Високе форме процветају за 30-40 дана, а само цветање траје и до 90 дана.

Плод пасуља - бораније је зрно - различито по облику, крупноћи и боји и смештено је у махунама. И облик махуне је сортна одлика (права, благо повијена - сабљаста, српасто повијена, округлог, овалног или издужено овалног попречног пресека). Дужина од 5-25 цм (просечно 10-15цм) са 2-7 зрна. Махуна пасуља има веома грубо ткиво тј. пергаментни слој, а на шавовима јако везивно ткиво - конци.

Облик и боја зрна је сортна карактеристика. На основу крупноће дели се на: ситно- апсолутне масе до 350 г (маса 1000 семенки), средње 350-500 г и крупно преко 500г.

Боја и сјај семена се мењају старењем, постају тамнија и добијају мат нијансу.

Пасуљ је биљка топлог и умерено топлог поднебља. Минимална температура за клијање семена је 10-12 С, оптимална је 22-25 С. Поници страдају од минималних мразева (-0,50 -1 С). Ниске позитивне температуре изазивају застој у порасту и развићу снижавајући принос. Слабији пролећни мразеви оштећују врхове раста и пупољке. Јачи мразеви уништавају целу биљку.

Високе температуре у фази цветања, смањују оплодњу, изазивају опадање пупољака, цветова и тек формираних махуна. Пасуљ не подноси велике промене дневно-ноћних температура.

Критични периоди за влагом су период ницања и од периода формирања пупољака до краја наливања зрна. Подноси краткотрајно засушење у првом делу вегетације - до цветања. Најчешћи недостатак влаге се јавља крајем јула и у августу, када усев треба наводњавати.

Превелика влажност изазива масовно опадање цветова и већи проценат оболелих биљака.

дипл. инг. **Иштван Варга**, агроном

ХОРОСКОП

- У топ форми сте: све што будете радили ових дана даће изванредне резултате, стога се максимално ангажујте на послу који вам је у овом моменту од великог значаја.
- Породица и питања која се тичу приватног живота сада су коначно у фази завршнице. Важно је да будете смирени и да полако све доведете у ред. Динамичан период на послу.
- Добро ћете се осећати јер ће напакон кренути да се разрешавају дилеме у послу, које су вас прилично узнемириле. Сада имате све аргументе и предузмите иницијативу за остварење свог циља.
- У центру ваше пажње биће финансије и планови које сте зацртали. Сада ћете имати одличну шансу да нађете решење које ће скинути камен са срца. Осећаћете се много боље.
- Желите да уживате у малим стварима. Можете посветити детаљима који су вам јако важни и од којих зависи ваша егзистенција. Изненадиће вас вест у вези са особом која вам много значи.
- Бићете врло затворени ових дана. Уколико будете имали неких лоших тренутака немојте им придавати значај. Већ за неколико дана ће се све средити. На послу имате све конце у својим рукама.
- Интензиван друштвени живот и занимљиви догађаји вратиће вам оптимизам. Имајте поверења у себе и направите детаљан план промена које бисте желели да спроведете на јесен.
- Посао ће бити најважнији ових дана. Бићете врло креативни, забављаће вас идеја да решавате ситуацију која вам је сада врло важна. Ипак, мораћете да сачекате пар месеци до реализације.
- Бићете задовољни развојем околности, јер коначно имате све под контролом. Посветите мало времена себи и својим идеалима. Имате све потребне услове да достигнете барједан.
- Нестабилна атмосфера у породици потрошиће вам доста енергије и времена. Опустите се и не оптерећујете непотребним стварима, јер ћете ускоро решити све у своју корист.
- Кренули сте триста на сат и сада не можете да остварите бројне обавезе. Направите детаљан план и само полако. Приватни живот ће бити у центру пажње. Звезде обећавају одличан исход.
- Изненадни расходи могли би да осујете ваше планове за лето, зато немојте претеривати са амбицијама. Задовољите се малим стварима. Велике планове оставите за јесен.

PAPIRNICI
PAPIRUS
Tel.: 021/842-677
UDŽBENICI NA RATE
TEMERIN, Novosadska 375

MOTEL * RESTORAN * ČARDA
BOR *odmor u prirodi bez granica*
SIRIG *
"LOVAC", Međunarodni Put bb
021/849-738, 064/129-55-11
NOVI SAD * Temerinski put 57a
021/419-215, 021/6412-424

VELIKI IZBOR SAKSIJSKOG I REZANOG CVEĆA
BAČKI JARAK, Novosadska 122, 021/847-272
RADNO VREME: Radni dan: 11-19 č, Subota: 8-19 č, Nedelja: neradna
CVEĆARA TEMERIN, Petefi Šandora 32 (u dvorištu) 064/23-43-990
RADNO VREME: Radni dan: 8-20 č, Subota: 8-20 č, Nedelja: 8-12 č
VIOLA

	ГЛОБУЉИ СКИНУТИ (МЕСО С КОСТИЈУ)	ЖЕНА КОЈА НАРИЧЕ ЗА КИМ	ДЕО ТЕЛА ОД ПАЗУХА ДО БОКА	НАЧИНИТИ ПОЧЕТАК	ЈЕДНА-КОСТ (ФР.)	ОБЛАСТ КОЈОМ УПРАВЉА КАН (МН)	ТАЈЛАНД	МАЛО ОКО	СПОРТИСТИ КОЈИ СЕ БАВЕ РВАЊЕМ	ИСТОРИЈСКИ ИНСТИТУТ (СКР.)	МОНАХ, КАЛУБЕР	ЖЕНСКО ИМЕ ИТАЛИЈА	НАМАЗАТИ КАРЛИНОМ (УСНЕ)	ОХАЈО	ОНАЈ КОЈИ ШТИМУЈЕ КЛАВИРЕ		
	ОНИ КОЈИ ВРШЕ ИНСПЕКЦИЈУ										ХОЛАНДСКА НОВИНСКА АГЕНЦИЈА				ЛОВАЦ У ШАХУ ГЛАВНИ ОРГАН КРВОТОКА		
	ЈЕМСТВО, ЗАЛОГ							ПЕТИ СТЕПЕН ДИЈАТОНСКЕ ЛЕСТВИЦЕ	3. ВОКАЛ		ДАЖБИНА ВЕЗА СПОЈНИЦА (ФИГ.)						
	МАНАСТИР НА КОСОВУ																
	РАВЊАЧА (ЛАТ.)							МЕСТО У БАНАТУ	ПРЕДАТИ СВЕ РЕДОМ				РЕКА У ФРАНЦ	МАТЕРИЈАЛ ЗА ЛОЖЕЊЕ			
	УКРАСИТИ								3. И 4. ВОКАЛ	МУЗИЧКИ КОМПАДИ ЗА ВЕЖБАЊЕ			СТАНОВНИЦИ ГРЧКЕ	РАДИЈУМ			
	СВИТАТИ									ПРЕЧНИК ТВ-ВОДИТЕЉКА ГАВРИЛОВИЋ							
	КОЊЧЕ АРАПСКЕ РАСЕ				ЕЛЕКТРОН	ПОСУДА	ТОЈ ЗА ЛОВ НА ПТИЦЕ	АДМИНИСТРАЦИЈА (СКР.)								ШКОЛА БУГАРСКИ КОМПОЗИТОР НИКОЛА	
							АНТИКА	ИЗРАСЛИНА КВРГА (ГРЧ.)					ПРКОС	БИТИ У УСТРАВНОМ ПОЛОЖАЈУ			
	АЗИЈА (СКР.)		ВРСТА РИБАРСКЕ МРЕЖЕ			ОВДЕ	ПАКТ	ОЧЕВ ОТАЦ (МН)	ГЛЕДИШТЕ			СМОТАТИ, СЛОЖИТИ	ВРСТА СИРА				
МАЛЕ ЛАМПЕ					52 + 26												
	МРАМОР						МЕРА ЗА ЗЕМЉУ			СИМЕНС	АМПЕР	РУДНИК ЛИГНИТА (СКР.)	ДРУГИ, ОСТАЛИ	ПОТВРДНА РЕЧ	МЕТАР	ЖЕНСКО ИМЕ, АЧЕТА	
	НОВАЦ						ДЕСНИ										
ДВОЈЕ			АНКОНА	ПТИЦА ПЕВАЧИЦА		ЈЕДНОЦИФРЕН БРОЈ	ШПОРЕТ	ДАН КАД СЕ ПРОСЛАВЉА ПРАЗНИК РАДА								ПУСТИЊСКА ОБЛАСТ У ИНДИЈИ	
СТРАНО МУШКО ИМЕ			АТИНА-ПАРРИЗ (СКР.)	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ (СКР.)		ЕГИПАТ	ОЛИМПИЈСКЕ ИГРЕ (СКР.)	ПОЛЕТ	ИРИДИЈУМ			ФРАНЦ СЛИКАР, АНРИ БЕОПЕТРОЛ (СКР.)				ГРЧКО СЛОВО	
ОСТРВО У ЕГЕЈСКОМ МОРУ					РАЗДОБЉЕ У РАЗВОЈУ ЗЕМЉЕ	ИСТОК				АУТОНОМНА ОБЛАСТ КИНЕ	ВОЛТ				СЛАТКОВОДНА РИБА	ДИНАР	
ЕТВЕШ	ВРСТА МОРСКЕ РИБЕ (МН)						КОЈИ НИСУ ЖИВИ				АДЈЕКТИВ (МН)						

РЕШЕЊЕ: ИНСПЕКТОРИ ИНОК ЗАЛОГА, КВИНТА, Л. ГРАЧНИЦА, ТАКА, ЛИВЕРЛА ЕЧКА АРВ, ОКИПИТИ ИО ГРПИ, ДАНИСЕ ПРМЕР, АЧЕ, Е, ПТИЧАРИ, Ш, ТА, СТАРПАНА-ИНТ, АЗ, ИПОЛИ, ТУ, ДЕТЕ, СВИТИ, ЛАМИНЕ, СЕДМНАДЕСЕТ ОСАМ, МЕРМЕР, АР, С, А, ДА, АНЕ, ПАР, АН, ДВА, ПРВИМАЈ, ТАР, АЛЕК, АН, ЕТ, ЕТИАН, МАТИС, ПОДОС, ЕЗОИК, ТИЕЕТ, СОМ, Е, ОСИПНИ, МРТИВ, ПРТИВНИ.